

МЕДИЦИНА

ЗАЩО, КАК И КЪДЕ

материал на Йордан Карпенчев

ЗАЩО

Една винаги актуална специалност

Медицината винаги ще бъде актуална специалност. Причините за това са много. От една страна винаги ще има нужда от лекари и медицински работници, от друга – професията е свързана с голям обществен престиж. Технологиите се развиват бързо и разкриват все повече нови и вълнуващи неща за човешкото тяло и начините да го направим по-здрaво. Например сега се говори за приложението на нанотехнологиите в медицината, за генетична терапия, за биотехнологии и

т.н. Това превръща медицината в една от най-динамичните науки в днешни дни.

Но първо – сигурни ли сте

Последният път, когато писахме за специалност медицина в списанието, започнахме с пояснението, че човек не става за тази работа, ако не може да понесе гледката на кръв, наранявания или каквито и да е наистина страшни неща, които могат да произтекат от болести, травми и т.н. Ако се чудите дали тази специалност е подходяща за вас – не е зле първо да се замислите дали ще се справите с това. Не искаме да ви разваляме настроението, но е важно. Ще е много жалко, ако прекъснете обучението си, защото не се справяте именно с тази част от работата.

Здравият стомах и здравата психика са важни, но не трябва да се бъркат с безчувствеността. Много пациенти са се оплаквали от грубо отношение. Истината е, че някои хора по този начин изграждат бариера, за да се предпазят от стреса. Но добрият лекар трябва да може да говори спокойно и уверено с пациентите. Да ги успокои, когато трябва, и да ги убеди във вземането на гадено решение.

Ворим повече, когато стигнем до възможностите за кариерна реализация, но в случая говорим като цяло.

КАК

Изисквания за прием

Залягайте здраво наг биологията и химията в училище. Ако кандидатствате в България, ще трябва да издържите успешно конкурсни изпити по тези предмети. За някои дестинации в чужбина това няма да Ви се наложи, но със сигурност ще се сблъскате с тях в университета. Затова трябва да сте добре подготвени. Впрочем медицината е една от специалностите, свързана с изучаване на широк кръг от предмети в продължение на години. Затова приемете кандидат-студентската кампания като подготовка не само за приемния изпит, но и за натоваването по време на следването.

В много страни кандидатстването за специалност медицина протича при по-особени правила от тези за останалите специалности. Възможно е да Ви се наложи да държите и отделни сертификатни изпити. В случая ще обърнем внимание на тези, които ще са Ви нужни за образование във Великобритания, Германия и САЩ:

- UK Clinical Aptitude Test - Позизвестен със съкращението си UKCAT, този изпит се въвежда сравнително скоро в Обединеното кралство – през 2006 година. Разбира се, целият изпит е отлично владеене на английски език, но компонентите му са по-различни от тези на стандартните езикови изпити: Verbal Reasoning; Quantitative Reasoning; Abstract Reasoning; Decision Analysis и Situational Judgement. Този тест е интересен, защото проверява и личностните качества на кандидата.

- Test für Medizinische Studiengänge - Много висши училища в Германия поставят сертификат TMS сред документите за кандидатстване. Важно е да отбележим две неща: първо той важи и за стоматология, и за медицина и второ - не всички университети във федералната република го изискват. За по-сигурно се свържете с конкретния университет, от който се интересувате.
- Medical College Admission Test - MCAT е медицинският изпит с най-дълги традиции – от далечната 1928 година. Компонентите му са: физиологични науки; биологични науки и вербална комуникация. Американските висши училища се ползват с много голяма академична автономия и изискванията им към кандидатите могат да варират в много големи граници. Затова отново Ви съветваме да се консултирате с желания от Вас университет.

Какво се изучава

За да може успешно да лекува, лекарят първо трябва много добре да познава нормалния ход на биологичните процеси в здравия организъм. Затова се изучават основите на заобикалящата ни жива и нежива природа. Фундаменталните медицински науки са общобиологични науки, които разглеждат точно тези въпроси. Към тях се отнасят:

- Анатомия - изучаването на физичната структура на организмите. Обаче микроскопичната анатомия, цитология и хистология изучават специфично микроскопичните структури.
- Биохимия - изучаването на химията, която е част от живите организми, особено структурата и функцията на техните химични свойства.
- Физиология - изучаване на нормалното протичане на жизнените процеси.

След като бъдещите медици приключат с образованието си по различните предмети, свързани с тези науки, бъдещите лекари трябва да продължат със следването на т.нар. „спе-

Ако сте сигурни - заслужава си

Ако не сте се уплашили от горните редове, значи тази професия вероятно е подходяща за Вас. И плюсовете безспорно не са малко. На първо място бих поставил личностното удовлетворение, което много лекари споделят, че получават от работата си. За много хора това е детска мечта, превърнала се в реалност, а помагането на хората е призвание, а не просто обикновен работен ден. Заплащането също е добро.

Да, в някои гържави е по-добро от други. Затова ще пого-

циални медицински науки". Тъй като те са над 30, ще изброим само част от тях - анестезиология; патология; анатомия; имунология; токсикология; патология; фармакология; хирургия; неврология; кардиология; психиатрия и т.н. Към този списък трябва да добавим и още един важен предмет – латинският език. Много е важно медиците от различните страни, говорещи на различни езици, да се разбират. Именно затова диагнозите се поставят на латински език. Разбира се, не се очаква от бъдещите лекари да говорят свободно езика на римските императори, но натрупват обширна лексика.

КЪДЕ

България

Свикнали сме да подхождаме твърде критично към родното образование. Понякога има защо, но в случая на медицинските университети нямаме повод да го правим. Те поддържат високо ниво на преподаване и дори успешно привличат кандидат-студенти от чужбина. Последните плащат по-високи такси, което помага на финансовото положение на висшите училища. Така медицинските университети у нас се радват и на добра материална база, обновени общежития и добри условия за научни изследвания.

Класиране	Висши училища	Град	Резултат
1	Медицински университет	София	76
2	Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“	Варна	74
3	Медицински университет	Пловдив	71
4	Медицински университет	Плевен	70
5	Тракийски университет	Стара Загора	65
6	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	София	63

Източник: Министерство на образованието и науката

Великобритания

Британските университети имат много високи такси, но за сметка на това се предлагат възможности за студентско кредитиране при изгодни условия. Обучението на Острова има безспорен международен престиж и води до добра кариерна реализация. Водещите университети (начело с вездесъщите Кеймбридж и Оксфорд) са с много близки резултати в класацията на The Complete University Guide, което показва силната конкуренция в Обединеното кралство.

Класиране	Висши училища	Резултат
1	Oxford	100
1	Cambridge	100
3	Cardiff	98,5
4	University College London	97,9
5	Imperial College London	97,9
6	Queen Mary, University of London	97,9
7	Edinburgh	97,8
8	Glasgow	97,1
9	Newcastle	97
10	Keele	96,9

Източник: The Complete University Guide

Германия

Германия е една от най-популярните дестинации за медицинско образование в чужбина. Същевременно федералната република привлича и много лекари от Източна Европа, което показва, че освен образователната, здравната система също е на ниво. Същевременно – може би изне-

нагващо – немските университети не се представят особено впечатляващо в международната класация QS World University Rankings. Доволните студенти обаче доказват, че класациите не трябва да се приемат като абсолютно мерило.

Класирани в света	Висше училище	Резултат
39	Ruprecht-Karls-Universitaet Heidelberg	80,4
51-100	Eberhard Karls Universität Tübingen	-
51-100	Ludwig-Maximilians-Universität München	-
51-100	Technische Universität München	-
51-100	Universität Frankfurt am Main	-

Източник: QS World University Rankings

САЩ

Страната на неограничените възможности е и основният двигател в развитието на медицинската наука в нашето съвремие. Основната сила на САЩ идва от факта, че университетите са центърът на научните изследвания. Няма безброй държавни академии, институти и т.н. Близостта на студенти и наука е отлична предпоставка за добро образование.

Класирани в света	Висше училище	Резултат
1	Harvard University	99,1
4	Johns Hopkins University	92,5
5	Stanford University	91,4
6	University of California, San Francisco	91,3
7	University of California, Los Angeles (UCLA)	90,7

Източник: QS World University Rankings

Възможности за кариерна реализация

В България се очертава сериозен недостиг на медицински специалисти. Така че проблеми с намирането на работа няма да има. Проблемът е в лошите условия на работа, които предизвикват недостига като начало... Заплатите на специалистите всъщност са добри за българските стандарти, но трудът на специалистите и начинаещите лекари не е оценен достатъчно високи. В развитите страни от Западна Европа и Северна Америка конкуренцията за работните места е по-силна, но заплащането е по-добро. Лекарите могат да работят както в държавни, така и в частни лечебни заведения. Редица други организации също имат щатни медицински специалисти. Например – спортни клубове, туристически агенции, учебни заведения, старчески домове и т.н.

Признаване на дипломите в ЕС

Практиката показва, че повечето българи, завършили медицина в чужбина, остават да работят в същата държава, в която са завършили. Това решение има своята логика – обучението продължава 5-7 години, което е достатъчно за „аклиматизация“ в новата страна, а и има някои документални пречки пред практикуването другаде. Въпреки това е важно да обсъдим и въз-

можностите за признаване на професионалната квалификация. В Европейския съюз това става с молба към местното здравно министерство. Към нея трябва да приложите документ за самоличност, диплома за придобитата специалност и квалификация; удостоверение за липса на наложени административни и дисциплинарни наказания или присъди, свързани с упражняването на медицинската професия и удостоверение за психическо и физическо здраве

**ЗА ДА МОЖЕ УСПЕШНО ДА ЛЕКУВА,
ЛЕКАРЯТ ПЪРВО ТРЯБВА МНОГО
ДОБРЕ ДА ПОЗНАВА НОРМАЛНИЯ
ХОД НА БИОЛОГИЧНИТЕ ПРОЦЕСИ
В ЗДРАВНИЯ ОРГАНИЗЪМ**

Изискванията са госта, но и професията е прекалено важна, за да се допусне неподходящи хора да я упражняват. Прехвърлянето не е рядкост – в България например медицина се изучава от много гръцки и турски студенти, които в последствие търсят реализация в Западна Европа. За съжаление, българи, завършили медицина в чужбина, се връщат госта по-рядко.